

*К.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи
Дніпропетровського державного аграрно-економічного
університету, Халатур С.М*

Україна

Передумови розвитку сільськогосподарської галузі України

Сільськогосподарська галузь в Україні є важливим сектором економіки країни, та однією з основних галузей матеріального виробництва, яка здатна забезпечити населення продуктами харчування, а промисловість — сировиною.

Розвиток сільського господарства залежить від природно-географічних і соціально-економічних передумов. До природно-географічних можна віднести земельні та агро-кліматичні ресурси, які загалом дуже сприятливі на території України.

Серед соціально-економічних передумов сільськогосподарського виробництва провідне місце займають трудові ресурси, особливості землеволодіння (відносини власності на землю), й аграрна політика держави. В Україні тривалий час землею володіли держава і великі колективні господарства, зараз вона — у власності селянських спілок і фермерів. Зміни у землеволодінні відбуваються дуже повільно.

Економічне відтворення переплітається з природним, що ставить його в залежність від ґрунтово-кліматичних умов, які за зонами країни і навіть областей різні. Сезонність виробництва, різні коливання у використанні матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів упродовж року вимагають від керуючої системи знаходження шляхів їх урегулювання. В результаті цього виникає надмірна напруга праці керівників і спеціалістів в окремі періоди сільськогосподарських робіт, та значного збільшення тривалості їх робочого дня. Окремо вплив на організацію управління

здійснює особливість технології виробництва, пов'язана з живими організмами – рослинами, тваринами, мікроорганізмами, що потребує спеціальних вимоги до транспортування, зберігання, збуту продукції.

Жорстка податкова політика, збільшення диспаритету цін негативно вплинули на розвиток сільськогосподарського виробництва. Значна частина сільськогосподарських підприємств перебуває на межі банкрутства, а в деяких спостерігається щорічне зменшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції.

За статистичними даними, у роки незалежності виробництво валової продукції сільського господарства знизилося на 31,1 % (рослинництва – на 11,8 %, тваринництва – на 47,2 %).

Тривалий час сільськогосподарське виробництво розвивалося екстенсивним шляхом, за рахунок залучення до нього додаткових земельних площ, ріллі, збільшення поголів'я худоби. Незважаючи на ріст обсягів виробництва майже усіх видів сільськогосподарської продукції, позитивний фінансовий результат загалом у галузі (сучасний стан української економіки) характеризується ступенем збитковості усіх галузей народного господарства і сільського господарства зокрема. Причиною виступає нестабільність економічного середовища та дестабілізуючі фактори, що чинять вплив на сільськогосподарські підприємства України і викликають, тим самим, зміни у складі та структурі їх оборотних активів.

За сучасних умов екстенсивний шлях ведення сільськогосподарського виробництва має поступитися інтенсивному, що приведе до отримання більших врожаїв сільськогосподарських культур внаслідок поліпшення обробітку земель, внесення добрив, піднесенню продуктивності худоби за рахунок селекції, поліпшення кормової бази тощо. Важливо встановити правильні пропорції між рослинництвом і тваринництвом, які забезпечили б виробництво кормів.

На сьогодні, існує нерозвиненість інфраструктури заготівлі та збуту продукції, недостатня реалізація природно-кліматичного та трудового потенціалу в Україні призводить до дисбалансу на ринку. Серед негативних ситуацій в аграрній сфері є такі ,також, низька економічна ефективність використання сільськогосподарських угідь, низький рівень матеріально-технічного забезпечення підприємств, низька капіталоозброєність та капіталооснащеність

Відзначені тенденції розвитку сільськогосподарського виробництва свідчать про неререформованість аграрного сектору України, відсутність цілеспрямованих заходів державної політики, які б допомогли забезпечити стабільність власного продовольчого ринку, використання потенційних вигод від зростання присутності України на світових продовольчих ринках.

Посткризове відновлення економіки країни вимагає розвитку аграрного виробництва на інтенсивній основі, що дозволить забезпечити продовольчу безпеку країни. Дії держави в сфері аграрного виробництва мають бути націлені на можливість реалізувати конкурентні переваги країни на світових ринках продовольства.

Перспективи розвитку сільськогосподарської галузі України та вдосконалення сільськогосподарського виробництва є об'єктивною передумовою стабільного і динамічного соціально-економічного розвитку країни.

Література:

1. Сіренко Н. М. Управління інноваційною системою аграрного підприємства / // Економіка АПК. - 2009. - №9. – С. 43-46.

2. Плетньов П.О. Нові проблеми світового сільського господарства. // «Селянські відомості», 2007, №10

3.Офіційний сайт Держкомстату України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

